

Programowanie obiektowe

W110PA-SI0054L (INP001045L)

rok akademicki 2023/24

semestr zimowy

Laboratorium 8

Karol Tarnowski

karol.tarnowski@pwr.edu.pl

L-1 p. 220

Plan

Biblioteka scipy

- funkcje specjalne
- interpolacja
- aproksymacja
- rozwiązywanie zagadnienia początkowego

Biblioteka scipy

Narzędzia numeryczne dotyczące m. in.:

- funkcji specjalnych (scipy.special)
- całkowania numerycznego (scipy.integrate)
- problemów optymalizacyjnych (scipy.optimize)
- interpolacji (scipy.interpolate)
- transformaty Fouriera (scipy.fft)
- zagadnień algebry liniowej (scipy.linalg)

Funkcje specjalne

Przykład pokazuje:

- importowanie modułu special biblioteki scipy
- obliczanie wartości funkcji Bessela
- wykorzystanie polecenia meshgrid do wygenerowania dwuwymiarowej siatki punktów

```
scipy_01.py X
1  # -*- coding: utf-8 -*-
2  """
3  Przykład pokazuje użycie funkcji jv
4  z modułu special z biblioteki scipy
5  do obliczania wartości funkcji Bessela.
6  https://docs.scipy.org/doc/scipy/tutorial/special.html
7  """
8
9  import numpy as np
10 import matplotlib.pyplot as plt
11 from scipy import special
12
13 # siatka argumentów
14 x = np.linspace(0,10)
15
16 # tablica rzędów funkcji Bessela
17 nu = np.array([0, 1, 2, 3])
18
19 # wykorzystanie funkcji meshgrid
20 # do wygenerowania dwuwymiarowych tablic:
21 # rzędów (nus) oraz argumentów (xs)
22 nus, xs = np.meshgrid(nu, x)
```

Funkcje specjalne

Przykład pokazuje:

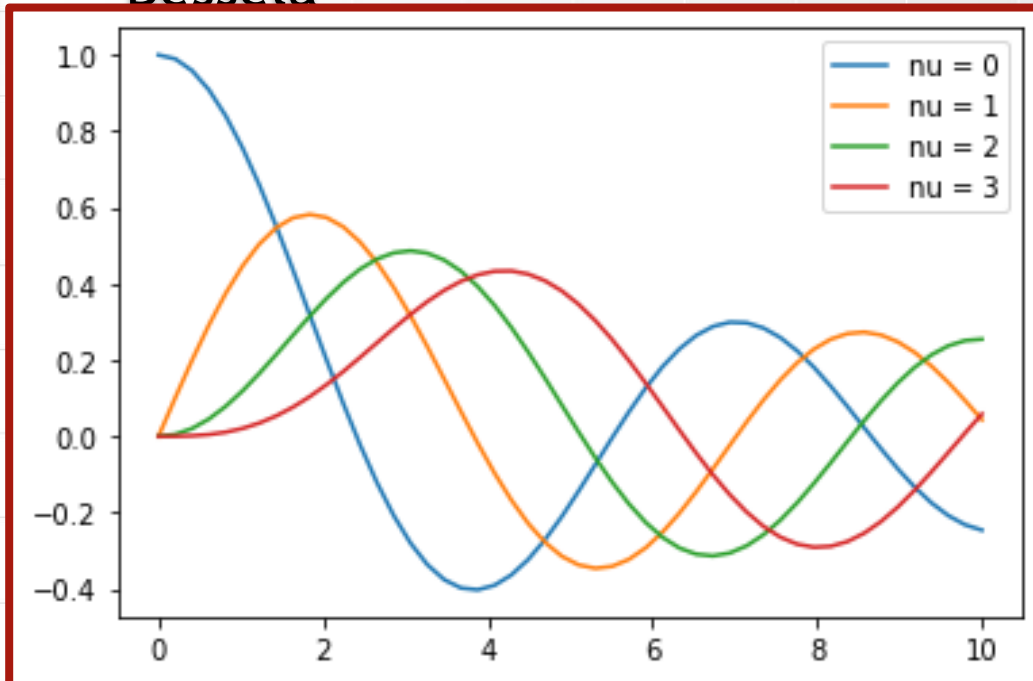
- importowanie modułu special biblioteki scipy
- obliczanie wartości funkcji Bessela
- wykorzystanie polecenia meshgrid do wygenerowania dwuwymiarowej siatki punktów

```
scipy_01.py X
16 # tablica rzędów funkcji Bessela
17 nu = np.array([0, 1, 2, 3])
18
19 # wykorzystanie funkcji meshgrid
20 # do wygenerowania dwuwymiarowych tablic:
21 # rzędów (nus) oraz argumentów (xs)
22 nus, xs = np.meshgrid(nu, x)
23
24 # obliczenie funkcji Bessela
25 bessel = special.jv(nus, xs)
26
27 # stworzenie wykresów
28 lines = plt.plot(xs, bessel)
29
30 # utworzenie legendy
31 plt.legend(lines, ("nu = " + format(n) for n in nu))
32 #plt.legend(lines, (r"$\nu$ = " + f"{n}" for n in nu))
33 #plt.legend(lines, (f"$J_{n}$" for n in nu))
```

Funkcje specjalne

Przykład pokazuje:

- importowanie modułu special biblioteki scipy
- obliczanie wartości funkcji Bessela


```
scipy_01.py X
16 # tablica rzędów funkcji Bessela
17 nu = np.array([0, 1, 2, 3])
18
19 # wykorzystanie funkcji meshgrid
20 # do wygenerowania dwuwymiarowych tablic:
21 # rzędów (nus) oraz argumentów (xs)
22 nus, xs = np.meshgrid(nu, x)
23
24 # obliczenie funkcji Bessela
25 bessel = special.jv(nus, xs)
26
27 # stworzenie wykresów
28 lines = plt.plot(xs, bessel)
29
30 # utworzenie legendy
31 plt.legend(lines, ("nu = " + format(n) for n in nu))
32 #plt.legend(lines, (r"$\nu$ = " + f"{n}" for n in nu))
33 #plt.legend(lines, (f"$J_{n}$" for n in nu))
```

Funkcje specjalne

Przykład pokazuje:

- obliczanie funkcji Bessela
- wykorzystanie funkcji `special.jn_zeros()`

```
scipy_02.py X
1  # -*- coding: utf-8 -*-
2  """
3  Przykład pokazuje użycie funkcji j0 oraz jn_zeros
4  z modułu special z biblioteki scipy
5  do obliczania wartości funkcji Bessela.
6  https://docs.scipy.org/doc/scipy/tutorial/special.html
7  """
8
9  import numpy as np
10 import matplotlib.pyplot as plt
11 from scipy import special
12
13 # skalowanie funkcji Bessela
14 def scaled_bessel(x, k):
15     a = special.jn_zeros(0, k)[-1]
16     return special.j0(a*x)
```

Funkcje specjalne

Przykład pokazuje:

- obliczanie funkcji Bessela
- wykorzystanie funkcji `special.jn_zeros()`

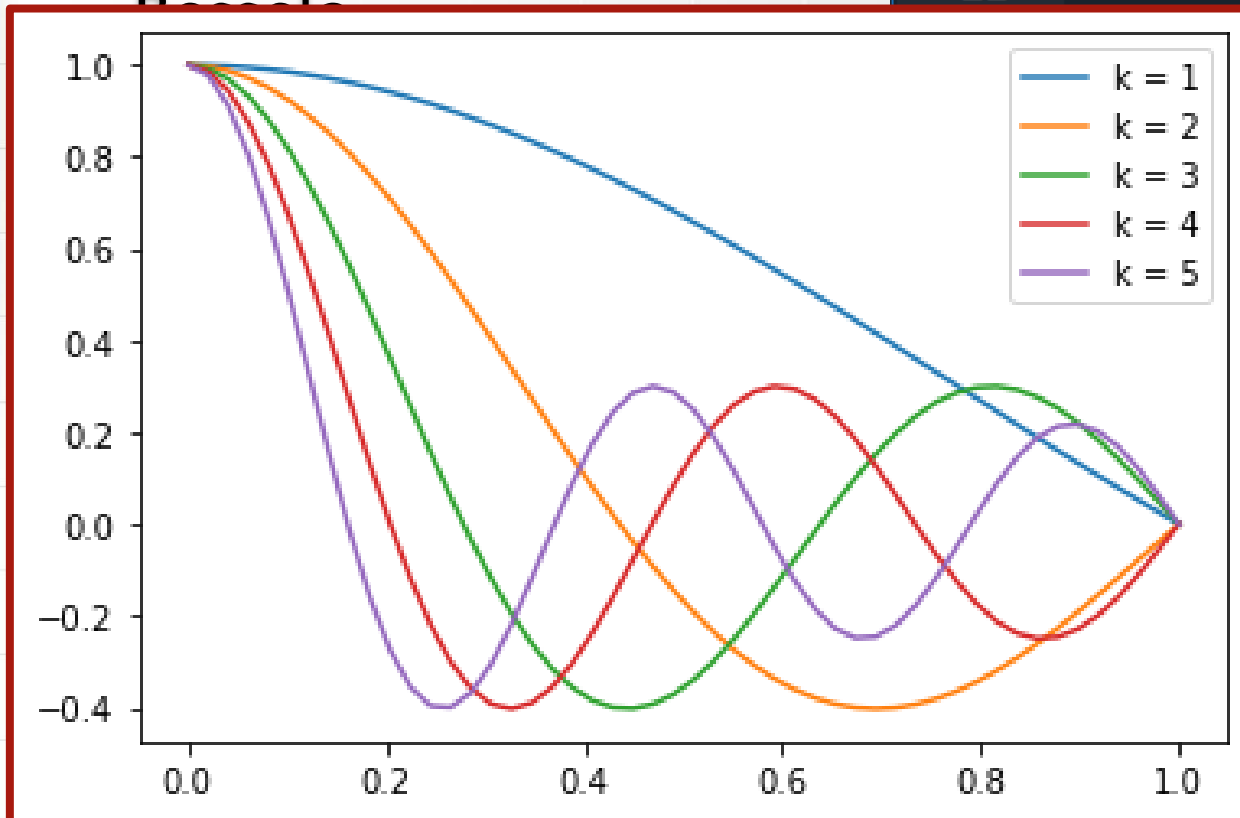
```
scipy_02.py X
18 # utworzenie siatki punktów
19 # na odcinku jednostkowym
20 x = np.linspace(0,1)
21
22 # utworzenie wykresów skalowanych funkcji Bessela
23 for k in range(1, 6):
24     plt.plot(x, scaled_bessel(x, k),
25             label="k = " + format(k, "d"))
26
27 plt.legend()
```


Funkcje specjalne

Przykład pokazuje:

- obliczanie funkcji

```
scipy_02.py X
18 # utworzenie siatki punktów
19 # na odcinku jednostkowym
20 x = np.linspace(0,1)
21
...
for k in range(1, 6):
    plot(x, scaled_bessel(x, k),
         label="k = " + format(k, "d"))
end()
```


Interpolacja

Przykład pokazuje:

- interpolację danych funkcją `interp1d` (`scipy.interpolate`)
- funkcja `interp1d` zwraca funkcję, którą można wywołać, aby obliczyć wartości interpolowane dla dowolnych argumentów

```
scipy_03.py X
1  # -*- coding: utf-8 -*-
2  """
3  Przykład pokazujący interpolację danych.
4  Znane wartości funkcji sinus w węzłach
5  są interpolowane z funkcji interp1d
6  z modułu interpolate biblioteki scipy.
7  Funkcja interp1d pozwala wyznaczyć
8  funkcję interpolującą.
9  https://docs.scipy.org/doc/scipy/reference/generated/scipy.interpolate.interp1d.html
10 """
11
12 import numpy as np
13 import matplotlib.pyplot as plt
14 from scipy.interpolate import interp1d
15
16 # dane węzłów interpolacji
17 x = np.array([0, 1, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12])/6*np.pi
18 y = np.sin(x)
```

Interpolacja

Przykład pokazuje:

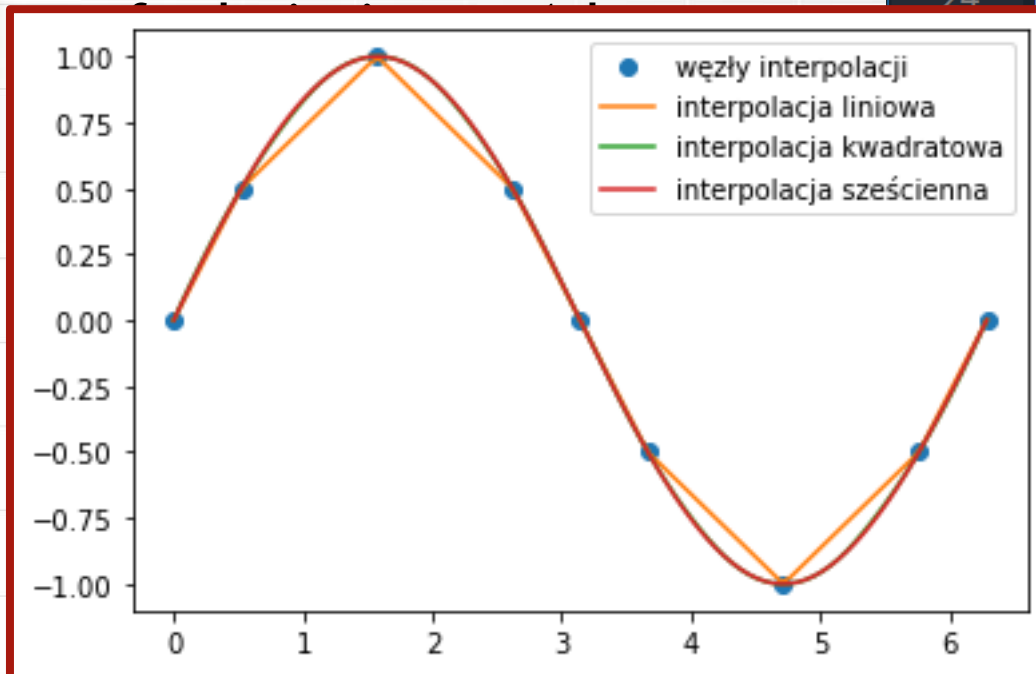
- interpolację danych funkcją `interp1d` (`scipy.interpolate`)
- funkcja `interp1d` zwraca funkcję, którą można wywołać, aby obliczyć wartości interpolowane dla dowolnych argumentów

```
scipy_03.py X
16 # dane węzłów interpolacji
17 x = np.array([0, 1, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12])/6*np.pi
18 y = np.sin(x)
19
20 # wyznaczenie funkcji interpolujących
21 # domyślnie liniowej funkcji sklejaney
22 f_lin = interp1d(x, y)
23 # funkcji sklejaney kwadratowej
24 f_qua = interp1d(x, y, kind="quadratic")
25 # funkcji sklejaney sześcienney
26 f_cub = interp1d(x, y, kind="cubic")
27
28 # siatka punktów, dla których będą obliczane
29 # wartości funkcji interpolujących
30 x_int = np.linspace(0, 2, 100)*np.pi
31
32 # utworzenie wykresów
33 fig, ax = plt.subplots()
34 ax.plot(x, y, 'o', label="węzły interpolacji")
35 ax.plot(x_int, f_lin(x_int), label="interpolacja liniowa")
36 ax.plot(x_int, f_qua(x_int), label="interpolacja kwadratowa")
37 ax.plot(x_int, f_cub(x_int), label="interpolacja sześcienna")
38 ax.legend()
```

Interpolacja

Przykład pokazuje:

- interpolację danych funkcją `interp1d` (`scipy.interpolate`)


```
scipy_03.py X
16 # dane węzłów interpolacji
17 x = np.array([0, 1, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12])/6*np.pi
18 y = np.sin(x)
19
20 # wyznaczenie funkcji interpolujących
21 # domyślnie liniowej funkcji sklejanej
22 f_lin = interp1d(x, y)
23 # funkcji sklejanej kwadratowej
24 f_qua = interp1d(x, y, kind="quadratic")
   f_cub = interp1d(x, y, kind="cubic")

   siatka punktów, dla których będą obliczane
   wartości funkcji interpolujących
   _int = np.linspace(0, 2, 100)*np.pi

   utworzenie wykresów
   fig, ax = plt.subplots()
   x.plot(x, y, 'o', label="węzły interpolacji")
   x.plot(x_int, f_lin(x_int), label="interpolacja liniowa")
   x.plot(x_int, f_qua(x_int), label="interpolacja kwadratowa")
   x.plot(x_int, f_cub(x_int), label="interpolacja sześcienna")
   x.legend()
```

Aproksymacja

Przykład pokazuje:

- aproksymację danych - `curve_fit` (`scipy.optimize`)
- zależność liniową wykorzystano do wygenerowania danych
- następnie do danych dodano szum
- funkcją `curve_fit` znaleziono parametry dopasowania funkcji liniowej do danych z szumem

```
scipy_04.py X
1  # -*- coding: utf-8 -*-
2  """
3  Przykład pokazujący aproksymację danych
4  funkcją liniową.
5  Dopasowanie wyznaczone z użyciem
6  funkcji curve_fit z modułu optimize
7  biblioteki scipy.
8  https://docs.scipy.org/doc/scipy/reference/genera
9  """
10
11  import numpy as np
12  import matplotlib.pyplot as plt
13  from scipy.optimize import curve_fit
14
15  # definicja funkcji liniowej
16  # x - argument
17  # a - współczynnik kierunkowy
18  # b - wyraz wolny
19  #def fun(x, a, b):
20  #     return a*x + b
21  # równoważna definicja z wykorzystaniem
22  # funkcji anonimowej
23  fun = lambda x, a, b : a*x + b
```

Aproksymacja

Przykład pokazuje:

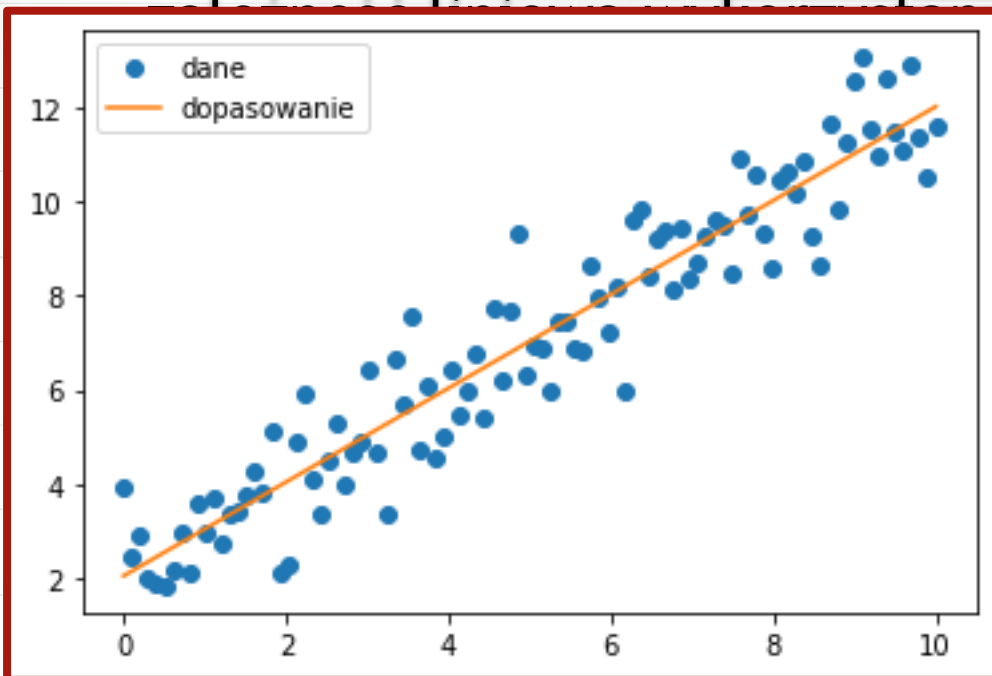
- aproksymację danych - `curve_fit` (`scipy.optimize`)
- zależność liniową wykorzystano do wygenerowania danych
- następnie do danych dodano szum
- funkcją `curve_fit` znaleziono parametry dopasowania funkcji liniowej do danych z szumem

```
scipy_04.py X
25 # utworzenie danych do aproksymacji
26 # dane obliczone z wykorzystaniem
27 # funkcji liniowej z dodanym szumem
28 x = np.linspace(0, 10, 100)
29 y = fun(x, 1, 2) # y = 1*x + 2
30 yn = y + np.random.normal(size=len(x))
31
32 # dopasowanie do danych (x, yn)
33 # funkcja curve_fit znajduje parametry
34 # funkcji fun, które najlepiej dopasowują ją
35 # do danych wejściowych
36 p_opt, _ = curve_fit(fun, x, yn)
37 print(p_opt)
38
39 # utworzenie wykresów
40 fig, ax = plt.subplots()
41 # danych wejściowych
42 ax.plot(x, yn, 'o', label="dane")
43 # danych dopasowanych
44 ax.plot(x, fun(x, *p_opt), label="dopasowanie")
45 ax.legend()
```

Aproksymacja

Przykład pokazuje:

- aproksymację danych - `curve_fit` (`scipy.optimize`)


```
scipy_04.py X
25 # utworzenie danych do aproksymacji
26 # dane obliczone z wykorzystaniem
27 # funkcji liniowej z dodanym szumem
28 x = np.linspace(0, 10, 100)
29 y = fun(x, 1, 2) # y = 1*x + 2
30 yn = y + np.random.normal(size=len(x))
31
32 # dopasowanie do danych (x, yn)
33 # funkcja curve_fit znajduje parametry
34 # funkcji fun, które najlepiej dopasowują ją
35 # do danych wejściowych
36 p_opt, _ = curve_fit(fun, x, yn)
37 print(p_opt)
38
39 # utworzenie wykresów
40 fig, ax = plt.subplots()
41 # danych wejściowych
42 ax.plot(x, yn, 'o', label="dane")
43 # danych dopasowanych
44 ax.plot(x, fun(x, *p_opt), label="dopasowanie")
45 ax.legend()
```

Zagadnienie początkowe

Przykład pokazuje:

- numeryczne rozwiązanie zagadnienia początkowego z wykorzystaniem funkcji odeint (scipy.integrate)

```
scipy_05.py X
1  # -*- coding: utf-8 -*-
2  """
3  Przykład pokazujący rozwiązywanie zagadnienia
4  początkowego z użyciem funkcji odeint
5  z modułu integrate biblioteki scipy.
6  https://docs.scipy.org/doc/scipy/reference/generated/
7  """
8
9  import numpy as np
10 import matplotlib.pyplot as plt
11 from scipy.integrate import odeint
12
13 # prawa strona równania różniczkowego
14 # dg/dt = f(g, t)
15 # f(g, t) = -g/tau
16 tau = 1.
17 f = lambda g, t : -g/tau
```


Zagadnienie początkowe

Przykład pokazuje:

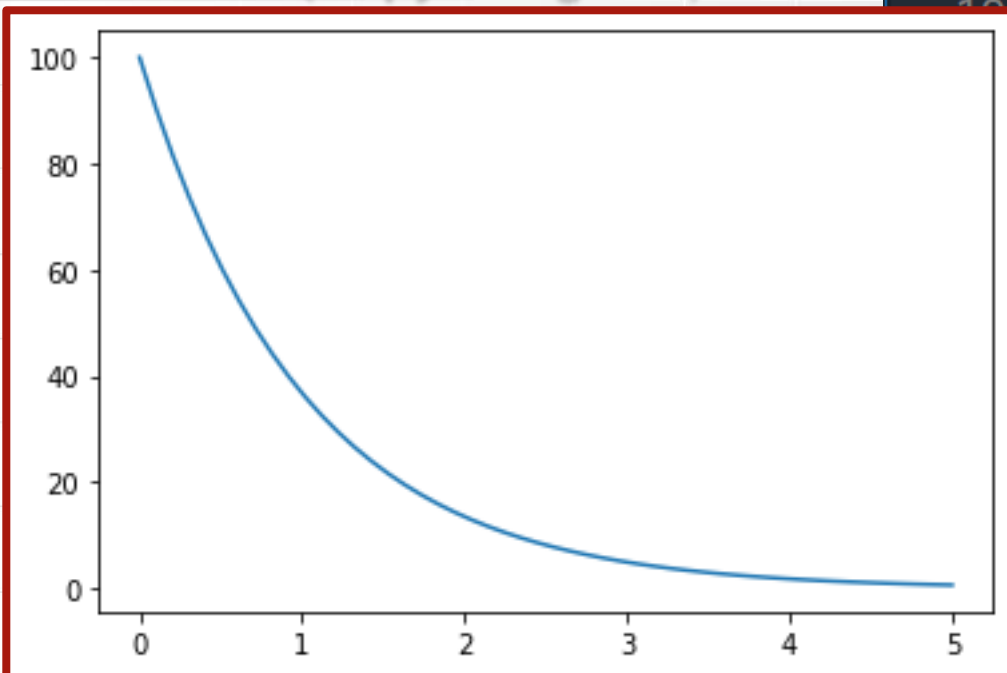
- numeryczne rozwiązanie zagadnienia początkowego z wykorzystaniem funkcji `odeint` (`scipy.integrate`)

```
scipy_05.py X
13 # prawa strona równania różniczkowego
14 # dg/dt = f(g, t)
15 # f(g, t) = -g/tau
16 tau = 1.
17 f = lambda g, t : -g/tau
18
19 # tablica zmiennej niezależnej
20 t = np.linspace(0, 5)
21 # obliczone wartości zmiennej zależnej
22 # dla podanego równania różniczkowego (f)
23 # z zadany warunkiem początkowym (g(0)=100)
24 gs = odeint(f, 100, t)
25
26 # wykres obliczonego rozwiązania
27 plt.plot(t, gs)
```

Zagadnienie początkowe

Przykład pokazuje:

- numeryczne rozwiązanie zagadnienia początkowego z wykorzystaniem funkcji `odeint` (`scipy.integrate`)


```
scipy_05.py X
13 # prawa strona równania różniczkowego
14 # dg/dt = f(g, t)
15 # f(g, t) = -g/tau
16 tau = 1.
17 f = lambda g, t : -g/tau
18
19 # tablica zmiennej niezależnej
t = np.linspace(0, 5)
# obliczone wartości zmiennej zależnej
# dla podanego równania różniczkowego (f)
# z zadany warunkiem początkowym (g(0)=100)
gs = odeint(f, 100, t)

# wykres obliczonego rozwiązania
plt.plot(t, gs)
```

Podsumowanie

Wybrane funkcje biblioteki scipy

- interpolacja
- aproksymacja
- rozwiązywanie zagadnienia początkowego